

Impactanalyse Verordening Sociaal Domein en samen sterk

Inleiding

In februari heeft wethouder Overduin in een werksessie met de commissie een impactanalyse “Verordening Sociaal Domein en samen sterk” toegezegd. Kernvraag in deze impactanalyse is:

- Welke impact heeft de werkwijze en samenwerking binnen samen sterk op de huidige Verordening Sociaal Domein?

Achterliggend doel van de analyse is het stroomlijnen van de bepalingen van de verordening met de werkwijze van samen sterk. Deelvragen die hierbij aan de orde komen zijn:

- Heeft de werkwijze van samen sterk voldoende basis in de verordening?
- In hoeverre zijn de bepalingen in de verordening in lijn met de werkwijze van samen sterk?
- Hoe kunnen we de verordening beter laten aansluiten op de uitvoeringspraktijk?

Voor deze impactanalyse is gekeken naar de huidige verordening, met name naar de procedurele bepalingen van hoofdstuk 3. Deze hebben met name betrekking op de processen en de wijze waarop in de praktijk wordt gewerkt. De overige hoofdstukken in de verordening bevatten vooral de voorwaarden voor de Wmo-maatwerkvoorzieningen. Deze zijn voor nu niet van invloed op samen sterk. In een sessie met de consultants van samen sterk is besproken op welke wijze de dienstverlening vanuit samen sterk vorm krijgt, en hoe deze zich verhoudt tot de bepalingen van de verordening. Bovenstaande deelvragen zijn hierbij aan de orde gekomen.

De sessie met de consultants van samen sterk is gestart vanuit een brainstorm, die uiteindelijk verder is geconcretiseerd en is onderverdeeld in een aantal thema's die in het verlengde liggen van de doelstellingen van samen sterk. Deze thema's zijn:

- Domein overstijgend en “ontschot” werken
- Samenwerking met de partner-organisaties
- Samenwerking met de inwoner
- De inzet van samen sterk versus de melding / aanvraag

In deze analyse is per thema de impact op de verordening uitgewerkt. Ook worden aanbevelingen gedaan voor verbetering. Dit zijn eerste aanbevelingen, die vanzelfsprekend nog kunnen worden aangevuld met conclusies en aanbevelingen uit de nog te voeren dialoog met de commissie.

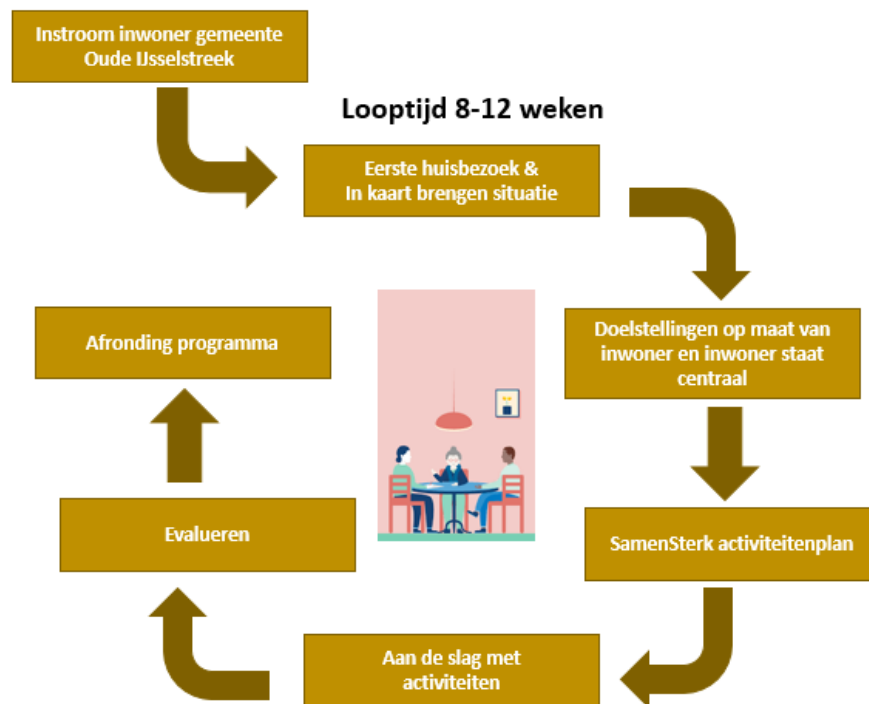
Voorafgaande aan de impactanalyse geven we nog kort de werkwijze van samen sterk weer.

Samen sterk, de werkwijze

De werkwijze van samen sterk is stevig in ontwikkeling. Kern van de werkwijze is “doen wat nodig is voor de inwoner” ongeacht beperkingen van wet- en regelgevingen. Binnen samen sterk wordt samengewerkt door professionals van de gemeente, Sensire en Azora. Deze samenwerking is domein overstijgend en brengt dienstverlening in het kader van Wmo, Wlz en Zvw bij elkaar. Doel is om samen met de inwoner te kijken wat nodig is en om daarnaast vanuit herstelvermogen te kijken wat de inwoner hierin zelf kan, dan wel opnieuw kan leren. Gedurende een periode van 8 tot 12 weken ondersteunt de professional van samen sterk de inwoner om zijn/haar geformuleerde doelen te realiseren. Hierin kunnen ook algemene/voorliggende voorzieningen ondersteunend zijn. Bij elke hulpvraag vindt een triage plaats. Wanneer sprake is van urgentie of een complexe meervoudige ondersteuningsvraag, dan valt dit in principe buiten de opdracht van samen sterk en vindt meteen verwijzing plaats naar de meest aangewezen organisatie. Basis van de nieuwe werkwijze binnen samen sterk is een gesprek met de inwoner dat is gericht op behoud van de eigen regie door de inwoner. Samen met de inwoner wordt een activiteitenplan opgesteld en wordt de best passende ondersteuning ingezet die is gericht op (behoud van / bevorderen van) zelfredzaamheid en participatie. Het activiteitenplan is gebaseerd op commitment van zowel samen sterk als de inwoner.

De ondersteuning wordt waar mogelijk *direct* geboden door de professionals van samen sterk. Waar nodig en mogelijk worden vanuit de drie wetten aanvullende maatwerkvoorzieningen ingezet. Het beoogde resultaat van de samenwerking binnen samen sterk is om zowel in de vraagverheldering, de methodiek als de financiering volledig domein overstijgend en “ontschot” te werken.

Het procesmodel van samen sterk waarmee wordt gewerkt is hieronder schematisch weergegeven. De huidige werkwijze is overigens nog in ontwikkeling en wordt waar nodig nog bijgesteld.

Domein overstijgend en “ontschot” werken

Het uitgangspunt is dat de organisaties die zich hebben verbonden aan samen sterk (gemeente, Azora en Sensire) domein overstijgend en “ontschot” werken.

Domein overstijgend werken betekent in dit verband dat de consultants, ongeacht vanuit welke organisatie ze werken, uiteindelijk elke vorm van laagdrempelige ondersteuning die nodig is, kunnen bieden. Voor de inwoner maakt het niet uit van welke organisatie de professional onderdeel uitmaakt.

De verbonden organisaties hebben elk een budget beschikbaar gesteld waarmee de organisatie van samen sterk wordt gefinancierd. Alleen wanneer gespecialiseerde ondersteuning uit één van de drie wetten (al dan niet aanvullend op de ondersteuning van samen sterk) wordt ingezet (zoals bijvoorbeeld specialistische begeleiding of persoonlijke verzorging), is nu nog sprake van financiering vanuit één van de wetten.

In de huidige verordening heeft de werkwijze van samen sterk nog geen formele basis. Dit is wel noodzakelijk omdat de verordening het beleidskader biedt waarbinnen de dienstverlening vorm krijgt. Het proces hoeft niet tot in detail in de verordening te landen, dit immers nog in ontwikkeling, maar dient wel op hoofdlijnen te worden beschreven.

De ontschotting van budgetten heeft geen directe relatie met de verordening, omdat in de verordening de wijze van financiering niet wordt geregeld.

Thema	Constatering	Impact op de verordening (groot, gemiddeld, klein, geen)	Aanbeveling
Domein overstijgend werken	Formele basis voor werkwijze samen sterk ontbreekt.	Groot	Werkmethodiek van met name het domein overstijgend werken verankeren in de verordening.
"Ontschot" werken	Heeft geen basis in de verordening	Geen	Geen. De wijze van financiering is niet in de verordening geregeld. Hierover kunnen partijen wel vergaande afspraken maken.

Samenwerking met de partners

Naast het domein overstijgend met elkaar samenwerken, is binnen samen sterk eveneens sprake van een gezamenlijk basisaanbod. Hiervan is op dit moment alleen de Wmo-ondersteuning (deels) opgenomen in de verordening. Ondersteuning vanuit de partners, die is gerelateerd aan de Wlz of de Zvw is niet in de verordening opgenomen. Nu zou het ook niet wenselijk zijn om dit gedetailleerd in onze verordening uit te werken, aangezien die ondersteuning wordt beheerst door andere wetten dan de Wmo. We kunnen in een gemeentelijke verordening niet een juridisch kader opnemen dat buiten de Wmo valt.

Dat neemt niet weg dat we wel de ondersteuning die wordt geboden door Azora en Sensire in de verordening kunnen benoemen, ook als die buiten de grenzen van de Wmo ligt. Hiermee krijgt zowel de samenwerking als de geboden ondersteuning iets meer een formele basis. Zo kan er ook geen discussie bestaan over het feit dat wij de werkwijze van samen sterk, en het activiteitenprogramma waarin wordt gewerkt aan het herstelvermogen van de inwoner, van groot belang achten in het licht van de transformatie en het uitgangspunt van "doen wat nodig is".

Thema	Constatering	Impact op de verordening (groot, gemiddeld, klein, geen)	Aanbeveling
Samenwerking met de partners	Heeft geen basis in de verordening	Gemiddeld	De samenwerking met zorgaanbieders binnen samen sterk opnemen in de verordening. De werkwijze, de methodiek en het ondersteuningsaanbod zijn van groot belang voor de transformatie en het uitgangspunt van "doen wat nodig is".

Samenwerking met de inwoner

De werkwijze en methodiek van samen sterk is gericht op het werken aan herstelvermogen en positieve gezondheid. Samen met de inwoner worden de zes dimensies van positieve gezondheid besproken, met als doel bij de inwoner inzicht in de eigen mogelijkheden te bevorderen. Er wordt hierbij niet meteen gedacht in het bieden van oplossingen of maatwerkvoorzieningen. De vraag staat centraal wat de inwoner nog zelf kan, en hoe deze gezond kan blijven en het persoonlijke gevoel van welbevinden kan verbeteren en wat daarbij nodig is. Zo bezien kun je stellen dat de methodiek grotendeels is gebaseerd op samenwerking met de inwoner. De concrete vraag van de inwoner (bijv. "ik wil een scootmobiel") wordt vertaald naar een algemenere vraagstelling (in dit geval: "ik heb een vervoersbehoefte"). In dit voorbeeld wordt niet direct een aanvraag voor de maatwerkvoorziening "scootmobiel" opgemaakt, maar wordt met de inwoner besproken op welke manier deze kan worden ondersteund in het aangaan van sociale contacten. Welke mogelijkheden zijn er binnen het sociale netwerk rondom de inwoner. Soms is een scootmobiel de meest adequate oplossing, soms ook niet. Bij het opstellen van een activiteitenplan kan de conclusie uiteindelijk zijn dat binnen de directe omgeving tal van mogelijkheden bestaan tot het aangaan van sociale contacten, waarbij aanvullend een andere vervoersvoorziening dan een scootmobiel wordt ingezet. Een belangrijk effect van deze aanpak is dat de inwoner "eigenaar" blijft van het plan en de geboden oplossing. De hier geschetste ondersteuning valt binnen het kader van de wettelijke opdracht van de Wmo, die immers breed is geformuleerd. De verordening is in zijn huidige vorm echter vooral gericht op de maatwerkvoorzieningen en het formuleren van strikte voorwaarden waaronder deze wel of niet kunnen worden verleend. Het is van belang om deze ondersteuning van samen sterk, en het uitgangspunt van de samenwerking met de inwoner een formele basis te geven in de verordening.

Thema	Constatering	Impact op de verordening (groot, gemiddeld, klein, geen)	Aanbeveling
Samenwerking met de inwoner	Heeft geen basis in de verordening	Groot	Dit als principe opnemen in de verordening. De werkwijze en methodiek gaan structureel onderdeel uitmaken van het ondersteuningsaanbod, en dienen daarom een formele basis in de verordening te krijgen.

De inzet van samen sterk versus de melding / aanvraag

De werkwijze en dienstverlening van samen sterk staat op gespannen voet met de meer procedurele bepalingen van de huidige verordening. Dit is voornamelijk een juridisch vraagstuk. De procedurele bepalingen zijn momenteel gebaseerd op wettelijke bepalingen in de Wmo en de Algemene wet bestuursrecht. Deze bepalingen zien op minimale termijnen van onderzoek en besluitvorming. Het traject binnen samen sterk dat uiteindelijk leidt tot een activiteitenprogramma neemt soms meer tijd in beslag (8 tot 12 weken, en soms zelfs langer). De ondersteuning van samen sterk gaat vaak vooraf aan een formele melding / aanvraag. Dit is in de huidige verordening nu niet sluitend geregeld. Dit kan worden opgelost door de werkwijze en procedure van samen sterk op hoofdlijnen in de verordening te beschrijven.

Dit aspect heeft ook een duidelijke relatie met het thema “samenwerking met de inwoner”. De inwoner wordt immers beschermd door de wettelijke bepalingen. Als de inwoner erop staat om een formele “melding” te doen, dan kan dit als gevolg hebben dat een samen sterk traject niet kan worden ingezet, of sneller moet worden afgerond. Het is daarom van belang om hierin de samenwerking met de inwoner te blijven zoeken. Overigens zonder de inwoner het recht te ontzeggen om een formele melding te doen.

Thema	Constatering	Impact op de verordening (groot, gemiddeld, klein, geen)	Aanbeveling
De inzet van samen sterk versus de melding / aanvraag	Procedures en termijnen samen sterk kunnen beter worden beschreven in de verordening.	Groot	Procedures en termijnen samen sterk in verordening opnemen.

Samengevat

Kijkend naar de in het begin van deze notitie gestelde vragen kunnen we samengevat stellen dat de werkwijze van samen sterk een betere basis moet krijgen in de verordening. Daarom stellen we voor om onderstaande elementen van samen sterk nadrukkelijker in de verordening te benoemen:

- De domein overstijgende samenwerking.
- Het uitgangspunt van de “samenwerking met de inwoner”.
- De werkwijze, methodiek en procedures binnen samen sterk, op hoofdlijn te beschrijven in hoofdstuk 3 “De hulpvraag”.

We zullen na bespreking met de commissie op 16 juni a.s. de wijzigingen en suggesties verwerken in een nieuwe (aangepaste) concept Verordening Sociaal Domein. De wijzigingen gaan mee in het overkoepelende raadsvoorstel tot vaststelling van de gewijzigde Verordening Sociaal Domein. Dit voorstel staat op de raadsagenda van september a.s.